

Motion till riksdagen 2005/06:So517

av **Ingrid Burman m.fl. (v)**

Tillsyn inom vård och omsorg

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om mål och uppföljning av mål för tillsynen inom vård och omsorg.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om medborgarmedverkan vid tillsyn.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om sekretess i relation till medverkan av brukare och anhöriga vid tillsyn.

Motivering

Socialstyrelsen har refererat från en nyligen genomförd konferens om tillsyn att det finns många som bedriver tillsyn men har liten kunskap om tillsynens effekt. Konferensen samlade representanter från flera myndigheter med uppgift att på olika sätt bedriva tillsyn, inte bara inom vård och omsorg. I konferensen framkom det att det finns relativt lite utforskat om tillsynens effekter även om det finns en del studier från framför allt USA. Dessa studier har dock oftast handlat om områden som trafik och produktsäkerhet. En studie behandlade tillsyn inom vård och omsorg i Australien. Den var relativt nedslående då det visade sig att tillsynsinspektionerna på sjukhem inte haft någon effekt.

Vi menar att det mot bakgrund av de satsningar som görs på ökad tillsyn både nationellt och lokalt bör tydliggöras vilka effekter man vill uppnå med tillsynen och om dessa mål uppfylls i praktiken. Vänsterpartiet anser därför att regeringen bör klargöra frågan om vilket mål man ska ha för den nationella tillsynen inom vård och omsorg samt följa upp om målen uppfyllts eller ej. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Tillsyn på lokal och regional nivå kan se ut på olika sätt beroende på lokala förutsättningar och initiativ. I en region har försök gjorts med s.k. medborgartillsyn. Det har inneburit att enskilda medborgare fått delta vid uppföljning av verksamheter. Dessa ska då representera allmänheten och inte själva

Fel! Okänt namn på

vara brukare, anhörig eller personal. Försöken har visat att de som inte direkt är berörda av en verksamhet ofta kan ställa nya utmanande och kreativa frågor. Vi menar att medborgargrupper kan vara ett bra komplement till brukar- och anhörigråd, varför Socialstyrelsen bör ges i uppdrag utreda möjligheterna till att initiera fler projekt med tillsyn kompletterade med medborgarråd samt utvärdera effekten av dessa försök. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Tillsyn och insyn tillsammans med olika rådsfunktioner är inte alltid okomplicerade eftersom det kan finnas svårigheter med hur sekretess ska hanteras. Det är inte alltid så att en uppföljning eller tillsyn kan hållas på en sådan allmän nivå att enskilda inte berörs. Vi menar därför att regeringen bör se över tillsynsverksamheten och användandet av brukar- och anhörigråd ställt i relation till sekretesslagens bestämmelser. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Ingrid Burman (v)

Ulla Hoffmann (v)

Elina Linna (v)

Kalle Larsson (v)

Gunilla Wahlén (v)